

Do Portugalska za vzdelaním o „zelenej ekonomike, zelenom sektore, zdraví a bezpečnosti“

V dňoch 26. – 28. októbra 2016 som dostal príležitosť ako nominant KOZ SR a OZ PŠaV zúčastniť sa ako jediný zástupca zo Slovenska vzdelávacieho kurzu s názvom: „Green Economy, Green Sector and Health and Safety“. Kurz bol organizovaný centrálou odborových zväzov v EÚ (European Trade Union Institute: www.etui.org) so sídlom v Bruseli. Trojdňová akcia s bohatým vzdelávacím programom uskutočneným najmä použitím aktivizačných, tzv. participujúcich metód a foriem výchovy a vzdelávania sa uskutočnila v Portugalskom mestečku Sesimbra, nachádzajúcom sa približne 40 km juhozápadne od Lisabonu na pobreží Atlantického oceánu.

Už samotný úvod ako zoznamovacia aktivita pred začatím kurzu bol zorganizovaný pedagogicky fascinujúcim spôsobom. Kurzu sa zúčastnilo 20 členov rôznych odborových združení a organizácií takmer z celej Európy. Keďže väčšina z účastníkov sa pred kurzom vôbec nepoznala, zoznamovacia aktivita mala zohrať kľúčovú úlohu pri „rúcaní bariér“. Organizátori pripravili množstvo farebných obrázkov formátu A4 s problematikou zameranou na vzťahy človeka a prostredia v ktorom žije. Každý účastník mal čas vybrať si určitý obrázok, ktorý ho najviac reprezentuje, a s ktorým sa najviac stotožňuje. Následne sme sa rozdelili na štyri skupiny podľa štyroch svetových strán, z ktorých častí Európy sme prišli a začali sme sa predstavovať. Vybraný obrázok sme použili ako oporný bod na opis súčasného stavu ale aj predpokladaných budúcich vízií s dôrazom na stav a vývoj životného prostredia, ktoré nás obklopuje. Samozrejme som nezabudol pripomenúť, že mi bolo trochu problematické priradiť sa k tej-ktorej skupine reprezentujúcu konkrétnu svetovú stranu, keďže práve na Slovensku je viacerými metódami stanovený stred Európy.

Každý modul využitej participatívnej techniky vzdelávania bol oddelený krátkou a zaujímavou prezentáciou (15-20 min.) z danej problematiky, príp. určitým konkrétnym pozitívnym príkladom. Keďže sme na túto akciu boli vyberaní tí, ktorí sa v uvedenej problematike orientujeme, hneď prvé praktické cvičenie bolo realizované formou brainstormingu, teda získavaním čo najviac relevantných informácií v čo najstručnejšej forme v troch hlavných oblastiach: zelená ekonomika, zelené pracovné miesta a udržateľný rozvoj. Získané informácie boli súhrne zapísané, zoradené do poradia dôležitosti a vhodným spôsobom skomentované.

Za najzaujímavejšie praktické spôsoby implementácie myšlienok zavádzania zelenej ekonomiky a tvorby zelených pracovných miest do praxe boli vybrané: znižovanie energetickej spotreby zvyšovaním energetickej efektívnosti technológií, redukcia používania neobnoviteľných prírodných zdrojov a zvyšovanie podielu recyklácie materiálov a surovín (tzv. obehová ekonomika), znižovanie množstva do ovzdušia vypúšťaných skleníkových plynov, minimalizácia produkcie odpadov a ochrana prirodzených ekosystémov.

Počas kurzu bolo spomenutých a zdôraznených množstvo už realizovaných aktivít a postupov ako prispôbovať ekonomické aktivity organizácií, podnikov ale aj štátov smerom bližšie k zelenej a udržateľnejšej forme existencie človeka. Do realizácie týchto nevyhnutných aktivít musia byť adekvátnym spôsobom zapojené aj všetky odborové organizácie fungujúce v danej krajine. Diskutovali sa mnohé návrhy, s ktorými už sú viaceré pozitívne skúsenosti, napr.: využívanie zelených stavebných materiálov, zelená certifikácia objektov a stavieb, elektrifikácia dopravy, zvýšenie podielu dvojkoľosových vozidiel v doprave, využívanie tzv. obnoviteľných zdrojov energie najnovšej generácie, maximalizácia materiálovej recyklácie odpadov, bezodpadové technológie, zavádzanie tzv. najlepších dostupných technológií, zvyšovanie povedomia obyvateľov, zamestnávateľov aj zamestnancov v problematike zelených technológií, pracovných miest, zdravia a bezpečnosti.

Ako konkrétny najlepší príklad akcieschopnosti odborových organizácií v problematike

kurzu boli prezentované aktivity zo španielskej odborovej centrály, ktorá už realizovala a implementovala viaceré štúdie zamerané na socio-ekonomické prínosy zelených pracovných miest, propagáciu ich environmentálnej udržateľnosti, vzdelávanie členov odborového združenia v problematike ochrany a tvorby životného prostredia na konkrétnych projektoch u svojich zamestnávateľov. Tieto aktivity boli doteraz smerované do sektorov energetiky, odpadového hospodárstva, dopravy, obnovy obytných domov a lesníctva. Podrobnejšie informácie sú zverejnené v jazyku španielskom na stránke: www.istas.net. Veľmi dôležitou aktivitou odborovej organizácie by malo byť aj vzdelávanie svojich členov v problematike právnych predpisov vzťahujúcich sa na ochranu a tvorbu životného prostredia, manažment vôd, energetickú úsporu a efektívnosť, mobilitu pracovnej sily a na environmentálne manažérske systémy, najmä implementáciu medzinárodnej normy ISO 14 001 a EMAS do činnosti organizácií.

Na záver kurzu odznelo želanie, aby budúcnosť človeka na zemi bola udržateľnejšia, „zelenšia“, zdravšia a bezpečnejšia.

Ing. Pavol Otepka, PhD.,
člen UO OZPŠaV pri SPU v Nitre

Foto:

1. Hlavná organizátorka Luciole Sauviat z ETUI pri otváracjej reči.
2. Pohľad na účastníkov kurzu s vybranými a charakterizovanými obrázkami počas úvodnej zoznamovacej sekcie.
3. Vyhodnocovanie hlavnej brainstormingovej aktivity s výhľadom na Atlantický oceán.
4. Prezentácia autora článku ohľadom možností zvýšenia ekologických a zelených prístupov v sektore poľnohospodárstva.
5. Účastníci kurzu v pléne počas jednej z teoretických sekcií.
6. Spriatelnený kolektív účastníkov kurzu po záverečnej rozlúčkovej sekcii.
- 7.

